PROKURORŲ ETIKOS KOMISIJA

IŠVADA
DĖL <...> PROKURATŪROS <...> SKYRIAUS VYRIAUSIOJO PROKURORO <...> VEIKSMŲ

2026-11- Nr. 1.6.-
Vilnius

Prokurorų etikos komisija (toliau – Komisija) 2026 m. rugsėjo 16 d. ir spalio 26 d. Generalinėje prokuratūroje vykusiuose posėdžiuose, dalyvaujant Komisijos pirmininkei Ugnei Rinkevičienei, Komisijos nariams Ingai Barišauskei, Ingai Grigienei, Rokui Uscilai, Mantui Jurkėnui, Virginijai Vigelienei (dalyvavo 2026 m. spalio 26 d. posėdyje), sekretoriaujant Dovilei Krasauskei, išnagrinėjusi pareiškėjo <...> (toliau – Pareiškėjas) 2026 m. birželio 2 d. kreipimąsi (reg. Nr. <...>) dėl <...> prokuratūros <...> skyriaus vyriausiojo prokuroro <...> (toliau – prokuroras <...>) veiksmų atitikties Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso (toliau – Prokurorų etikos kodeksas, Kodeksas) reikalavimams (toliau – kreipimasis) įvertinimo,

n u s t a t ė:

Pareiškėjas kreipėsi į Komisiją dėl prokuroro <...> galimai padarytų Prokurorų etikos kodekso reikalavimų pažeidimų ir nurodė, kad, susipažinęs su Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos komiteto (toliau – TTK) 2026 m. gegužės 20 d. posėdžio vaizdo ir garso įrašu (nuoroda <...>), informuoja apie, Pareiškėjo manymu, prokuroro vardą žeminantį ir prokuroro elgesiui keliamų reikalavimų neatitinkantį bei su moralinėmis vertybėmis nederantį prokuroro <...> elgesį. Pareiškėjas teigia, kad TTK viešame posėdyje svarstant Prokuratūros įstatymo projektą kaip Prokurorų profesinės sąjungos atstovas dalyvaudamas prokuroras <...> nurodė, kad: „aš dar paminėsiu, iš buvusio <...> aš pats esu asmeniškai prieš porą metų sulaukęs tokių, sakykim, minčių, pastebėjimų, kad, jeigu jūs, vat, elgsitės, prieštarausite, profsąjunga negali būti patogi darbdaviui, nes kitaip nebus progreso, ir buvo tokie grasinimai išsakyti, kad mes jus pakeisime Darbo taryba, tai šitoje vietoje, aš manau, čia tas dalykas dabar yra daromas“ (nuorodos įrašas nuo 1 val. 19 min. 17 sek. iki 1 val. 19 min. 54 sek.). Pareiškėjas pažymi, kad prokurorui <...> nėra išsakęs tokių „grasinimų“, todėl jo pasisakymą TTK viešame posėdyje vertina kaip melavimą (piktybinį netiesos sakymą), šmeižimą ir neigiamos nuomonės ne tik apie jį kaip asmenį, bet ir kaip vieną iš buvusių prokuratūros vadovų, formavimą, o tai kelia neigiamus padarinius ir institucijai.

Pareiškėjas mano, kad toks prokuroro <...> elgesys yra netinkamas, nes jis pažeidė prokurorams keliamus teisingumo ir sąžiningumo, nešališkumo, garbingumo ir padorumo bei kitus elgesio principus, todėl prašo išnagrinėti ir įvertinti, ar prokuroro <...> 2026 m. gegužės 20 d. pasisakymas TTK posėdyje pažeidžia teisės aktų reikalavimus ir prokuroro priesaiką, žemina prokuroro vardą ir yra netinkamas atitinkamas pareigas einančiam asmeniui.

Komisijos nariams svarstyti perduota Komisijos pirmininkės surinkta medžiaga: 2026 m. gegužės 20 d. TTK posėdžio vaizdo ir garso įrašas (nuoroda <...>), TTK 2026 m. gegužės 20 d. svarstytų teisės aktų projektų medžiaga, prokuroro <...> paaiškinimas, prokuroro <...> charakteristika, Generalinės prokuratūros Personalo ir teisės skyriaus pateikti duomenys apie prokuroro <...> tarnybą, 2026 m. rugsėjo 16 d. ir spalio 26 d. posėdžiuose išklausyti prokuroro <...> paaiškinimai.

Komisijos surinkti ir įvertinti duomenys, nustatytos faktinės aplinkybės

Vaizdo įrašas <...> patvirtino, kad prokuroras <...>, kaip Prokurorų profesinės sąjungos atstovas dalyvaudamas 2026 m. gegužės 20 d. TTK posėdyje, be kitų argumentų, susijusių su siūlomais Prokuratūros įstatymo pakeitimais, nurodė: „aš dar paminėsiu, iš buvusio <...> aš pats esu asmeniškai prieš porą metų sulaukęs tokių, sakykim, minčių, pastebėjimų, kad, jeigu jūs, vat, elgsitės, prieštarausite, profsąjunga negali būti patogi darbdaviui, nes kitaip nebus progreso, ir buvo tokie grasinimai išsakyti, kad mes jus pakeisime Darbo taryba, tai šitoje vietoje, aš manau, čia tas dalykas dabar yra daromas“ (nuorodos įrašas nuo 1 val. 19 min. iki 1 val. 19 min.).

Susipažinus su TTK svarstytų teisės aktų projektų paketu (duomenys gauti iš <...>), nustatyta, kad nurodytame posėdyje, be kitų klausimų, buvo svarstytas Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo Nr. I-599 10, 26, 27 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Posėdyje išklausyta teisės aktą pristatančios institucijos (Vidaus reikalų ministerijos) atstovės pozicija. Taip pat nustatyta, kad prokuratūros vadovybės paskirti atstovai šiame TTK posėdyje nedalyvavo.

Rašytiniame paaiškinime prokuroras <...> nurodė, kad 2026 m. gegužės 20 d. Seimo TTK posėdyje jis pateikė tikrovę atitinkančią informaciją. Tuo metu buvo svarstomas Prokuratūros įstatymo atskirų straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, kuriuo profesinių sąjungų atstovavimą prokuratūroje formuojamose komisijose siūlyta pakeisti platesne darbuotojų atstovų kategorija. Tai, prokuroro vertinimu, buvo bandymas pašalinti profesinę sąjungą iš prokuratūros valdymo procesų. Žodžius, kuriuos TTK posėdyje jis išsakęs apie <...> pareigas tuo metu ėjusį <...>, jis išgirdo 2022 m. vasario mėn. Tuomet <...> vadovavo <...> komisijai ir siekė pakeisti profesinių sąjungų deleguotą komisijos narį <...>. Ginčas dėl komisijos nario keitimo kilo po to, kai generalinės prokurorės rašte <...> buvo kritikuojamas dėl dalyvavimo atrankose, kuriose nusišalindavo nuo vykusių atrankų proceso. Šiuos žodžius <...> jam pasakęs jo kabinete ir pareiškęs, kad profesinės sąjungos, prieštaraudamos vadovybei ar ją kritikuodamos, gali būti pašalintos iš Prokuratūros įstatymo ir pakeistos Darbo taryba.

Prokuroras <...> taip pat nurodė, kad <...>, 2025 m. spalio 27 d. pasisakydamas <...> nuotoliniame susirinkime, kritikavo profesinių sąjungų veiklą, abejojo jų lėšų panaudojimu ir ragino narius įvertinti, ar profesinė sąjunga tinkamai atstovauja savo nariams. Tokie pasisakymai buvo skirti sumenkinti profesinės sąjungos pirmininką ir jos valdymo organus, sukelti narių nepasitikėjimą. 2025 m. spalio pabaigoje profesinė sąjunga informavo Prezidentą, Ministrą Pirmininką, Seimo Pirmininką ir Seimo komiteto narius apie, jos vertinimu, sisteminius pažeidimus prokuratūroje, t. y. kad prokuratūros vadovybė pažeidžia prokurorų nepriklausomumo principą, vykdo nepagrįstus patikrinimus, ignoruoja audito išvadas, vykdo psichologinį spaudimą, galimai taiko nepotizmą ir favoritizmą, dėl to prašė Seimo sudaryti laikinąją komisiją.

Prokuroras <...> pažymėjo, kad 2025 m. gruodžio 5 d. Seime užregistravus Prokuratūros įstatymo pakeitimo projektą, 2025 m. gruodžio 8 d. buvo gautas <...> elektroninis laiškas, kuriuo visai prokuratūros bendruomenei buvo pateikta informacija apie teismo sprendimą administracinėje byloje, kurioje buvo nagrinėjamas vyriausiųjų prokurorų atrankos, kurioje jis dalyvavęs, klausimas. Šiuo laišku buvo siekta diskredituoti jį asmeniškai, sumenkinti profesinę sąjungą ir paskatinti jos narius ja nepasitikėti. Prokuroro manymu, ypač neigiamai vertintinos frazės apie gėdą būti profesinės sąjungos nariu ir pažadą, kad bus tęsinys. Be to, šiame laiške buvo nepagrįstai atskleisti jo asmens duomenys (teismo sprendimas nenuasmenintas).

Prokuroro <...> vertinimu, visi šie veiksmai ir Prokuratūros įstatymo atitinkamų straipsnių pakeitimo inicijavimas yra siekis pašalinti profesinę sąjungą iš Komisijų veiklos. Jis 2026 m. vasario 24 d. kreipėsi į Vidaus reikalų ministeriją, prašydamas paaiškinti Prokuratūros įstatymo pakeitimo įstatymo projekto atsiradimo priežastis ir 2026 m. kovo 26 d. gavo atsakymą, kad pasiūlymas kilo iš Generalinės prokuratūros ir kad juo siekiama išplėsti atstovavimą nuo profesinių sąjungų iki darbuotojų (Darbo tarybos) atstovų, tokiu būdu suderinant teisinį reguliavimą su galiojančiomis Darbo kodekso nuostatomis.

Tuo remdamasis prokuroras <...> prašo Komisijos įvertinti ir <...> veiksmus, t. y. ar nuo 2022 m. buvę grasinimai, šmeižimas, piktnaudžiavimas įgaliojimais, asmens duomenų paviešinimas ir profesinės sąjungos diskreditavimas pažeidė Prokurorų etikos kodekso reikalavimus ir trukdė Prokurorų profesinės sąjungos veiklai.

Pasisakydamas Komisijos posėdžiuose (2026 m. rugsėjo 16 d. ir spalio 26 d.) prokuroras <...> patvirtino šiuos teiginius, papildomų tyrimui reikšmingų aplinkybių nenurodė.

Komisijos prašymu prokuroras <...> pateikė (2026 m. rugsėjo 16 d. posėdyje) papildomus duomenis ir dokumentus, susijusius su jo paaiškinimuose nurodytomis aplinkybėmis: susirašinėjimo el. paštu su Prokurorų profesinei sąjungai atstovaujančiu advokatu <...> dėl Prokuratūros įstatymo pakeitimų duomenis, 2025 m. spalio 27 d. <...> pasisakymo stenogramą, kurią nurodė parengęs pats, ir paminėjo, kad 2025 m. spalio 27 d. <...> susirinkimo vaizdo įrašas buvo sunaikintas, todėl jo pateikti negali.

<...> vyriausiojo prokuroro <...> 2026 m. birželio 15 d. pateiktoje charakteristikoje (reg. Nr. <...>) prokuroras <...> vertinamas kaip aukštos teisinės kvalifikacijos specialistas, kvalifikuotas ir iniciatyvus ilgametis vadovas, santūrus ir sąžiningas, principingas ir padorus žmogus, turintis ypatingai užaštrintą teisingumo jausmą, gindamas savo tiesą autoritetų nepaiso. Prokuratūros bendruomenėje vertinamas kaip efektyvus <...>. Dėl savo profesinių ir žmogiškųjų savybių charakterizuojamas išimtinai teigiamai.

Personalo ir teisės skyriaus pateikti duomenys patvirtina, kad prokuroras <...> tarnybą prokuratūroje pradėjo 1993 m. lapkričio 2 d., dirbo įvairiuose padaliniuose, daug kartų skatintas. Taip pat pažymoje nurodyti duomenys apie prokuroro <...> atžvilgiu Prokurorų etikos komisijoje atliktus tris tyrimus:

1. Prokurorų etikos komisijoje buvo atliktas tyrimas dėl galimai neetiško prokuroro <...> elgesio. Komisijos 2019 m. birželio 17 d. išvadoje Nr. <...> konstatuota, kad prokuroras <...>, akivaizdžiai suprasdamas, kad bendrauja su visuomenės informavimo atstove – žurnaliste, atsakinėdamas į jos klausimus apie kitus prokurorus, jų atliktus, atliekamus ikiteisminius tyrimus ar teisme nagrinėjamas baudžiamąsias bylas, savo teiginius grįsdamas nepatikrintais duomenimis, kitų asmenų galimai jam papasakotomis aplinkybėmis ir jų subjektyviu suvokimu bei interpretavimu, spaudoje pasirodžiusiame straipsnyje nurodytais teiginiais pažeidė Prokurorų etikos kodekso 5.2.2, 5.7.2, 5.9.1 ir 7.1 papunkčiuose nustatytų principų reikalavimus ir už padarytus pažeidimus Komisija pasiūlė generaliniam prokurorui skirti <...> tarnybinę nuobaudą – papeikimą. Generalinis prokuroras 2019-07-12 sprendimu Nr. <...> „Dėl prokurorų etikos komisijos išvados“ pritarė, kad prokuroras <...> pažeidė išvados konstatuojamojoje dalyje nurodytus Prokurorų etikos kodekso reikalavimus, tačiau nepritarė išvadoje siūlomai tarnybinės nuobaudos rūšiai ir konstatavo, kad už nurodytą pažeidimą prokurorui <...> skirtina griežtesnė tarnybinė nuobauda – perkėlimas į žemesnes pareigas. Generalinio prokuroro 2020 m. kovo 5 d. įsakymu Nr. <...> prokurorui <...> paskirta tarnybinė nuobauda – perkėlimas į žemesnes pareigas. Prokuroras <...> šį generalinio prokuroro įsakymą apskundė administraciniam teismui. Pirmosios instancijos teismas, išnagrinėjęs prokuroro skundą nusprendė: pareiškėjo <...> skundą tenkinti iš dalies; pakeisti generalinio prokuroro 2020 m. kovo 5 d. įsakymo Nr. <...> „Dėl tarnybinės nuobaudos <...> prokuratūros <...> skyriaus vyriausiajam prokurorui <...> skyrimo“ dalį dėl tarnybinės nuobaudos skyrimo pareiškėjui iš perkėlimo į žemesnes pareigas į papeikimą; įpareigoti Generalinę prokuratūrą grąžinti pareiškėją <...> į <...> prokuratūros <...> skyriaus vyriausiojo prokuroro pareigas; sprendimo dalį dėl <...> grąžinimo į tarnybą nukreipti vykdyti skubiai. Generalinio prokuroro 2020 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. <...> „Dėl <...> grąžinimo į pareigas“ prokuroras <...> nuo 2020 m. liepos 10 d. grąžintas į <...> prokuratūros <...> vyriausiojo prokuroro pareigas. Pirmosios instancijos teismo sprendimą apeliacine tvarka apskundė tiek prokuroras <...>, tiek Generalinė prokuratūra. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2021 m. rugsėjo 15 d. nutartimi abu apeliaciniai skundai buvo atmesti ir pirmosios instancijos teismo sprendimas paliktas nepakeistas.

2. Prokurorų etikos komisijoje buvo atliktas tyrimas dėl prokuroro <...> galimai neetiško elgesio. Komisijos 2019 m. birželio 25 d. išvadoje Nr. <...> konstatuota, kad prokuroro <...> pasirinkta leksika ir pasakymai, jog dalis prokurorų yra „beraščiai“, „dalis patogūs valdžiai“, „galbūt kai kurie turi ir psichinių kažkokių ten negalių“, gali būti vertinami kaip užgaulūs ir nepriimtini, tačiau Komisija, įvertinusi prokuroro <...> paaiškinimus ir tai, kad apie situaciją prokuratūroje jis kalbėjo parlamentinį tyrimą atliekančiai Seimo komisijai, pasisakymuose neįvardijo konkrečių kitų prokurorų, nusprendė nekonstatuoti Prokurorų etikos kodekso pažeidimo ir apsiriboti prokuroro elgesio svarstymu. Komisija taip pat atkreipė prokuroro <...> dėmesį, kad komentarai apie situaciją prokuratūroje, ypač išsakomi viešai Seimo nariams, turi būti kiek įmanoma konkrečiau pagrįsti, formuluojami neįžeidžiamai, neužgauliai, vengiant posakių, kurie kitų asmenų gali būti nepagrįstai suprasti kaip adresuoti jiems.

3. Prokurorų etikos komisijoje buvo atliktas tyrimas dėl prokuroro <...> galimai neetiško elgesio. Komisijos 2019 m. rugpjūčio 30 d. išvadoje Nr. <...> konstatuota, kad prokuroras <...>, nebūdamas teisinio proceso dalyviu ir remdamasis iš esmės vien tik suinteresuoto asmens pasakojimu, kaip prokuroras reikšdamas abejones dėl proceso pagrįstumo ir (ar) nešališkumo, pažeidė Kodekso 7.1 papunkčio reikalavimą sakant viešas kalbas būti dalykiškam, dėstyti gerai apgalvotas mintis. Komisija prokuroro <...> išsakytą teiginį, kad prokuroro nurodyta byla (bylos) buvo vežiojama į prezidentūrą, o neįvardintos bylos 8, 9 mėnesius buvo laikomos generalinio prokuroro seife, įvertino kaip prokuroro skleidžiamus gandus ir Kodekse numatyto padorumo principo (5.2.2 papunktis) reikalavimų pažeidimą. Komisija generaliniam prokurorui pasiūlė skirti prokurorui <...> už Kodekso 5.2.2 ir 7.1 papunkčiuose nustatytų principų ir reikalavimų pažeidimus tarnybinę nuobaudą – papeikimą. Generalinio prokuroro 2020 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. <...> „Dėl tarnybinės nuobaudos <...> prokuratūros <...> skyriaus prokurorui <...> skyrimo“ paskirta tarnybinė nuobauda – papeikimas. Prokuroras <...> šį generalinio prokuroro įsakymą apskundė administraciniam teismui. Pirmosios instancijos teismas patenkino prokuroro <...> skundą ir panaikino generalinio prokuroro 2020 m. balandžio 3 d. įsakymą Nr. <...> „Dėl tarnybinės nuobaudos <...> prokuratūros <...> skyriaus prokurorui <...> skyrimo“. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2022-06-27 nutartimi <...> skundą tenkino iš dalies – 2020 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. <...> paskirtą tarnybinę nuobaudą papeikimą pakeitė į pastabą.

Komisijos vertinimas

Pareiškėjas kreipėsi į Komisiją, prašydamas įvertinti, ar TTK viešame posėdyje svarstant Prokuratūros įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, prokuroras <...>, dalyvaudamas kaip Prokurorų profesinės sąjungos atstovas ir pasakydamas, kad: „jeigu jūs, vat, elgsitės, prieštarausite, profsąjunga negali būti patogi darbdaviui, nes kitaip nebus progreso, ir buvo tokie grasinimai išsakyti, kad mes jus pakeisime Darbo taryba, tai šitoje vietoje, aš manau, čia tas dalykas dabar yra daromas“, šmeižė pareiškėją ne tik kaip apie asmenį, bet ir kaip vieną iš buvusių prokuratūros vadovų ir formavo neigiamą nuomonę, o tai kelia neigiamus padarinius ir institucijai.

Be to, prokuroras <...> paaiškinimuose raštu suformulavo prašymą Komisijai įvertinti buvusio <...> grasinimus prokurorų etikos kodekso nuostatų kontekste ir pradėti jo atžvilgiu Komisijos tyrimą. Dėl šio prašymo pažymėtina, kad pagal Generalinio prokuroro 2014 m. balandžio 22 d. įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2012 m. sausio 9 d. įsakymo Nr. I-16 „Dėl Prokurorų etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ Nr. I-85 (toliau – Nuostatai) 20 punktą Komisija nenagrinėja generalinio prokuroro, jo pavaduotojų ir prokuroro, kuriam suteiktas specialus statusas, galimai padarytų pažeidimų, todėl neturi teisinio pagrindo pradėti tyrimo Pareiškėjo atžvilgiu.

Remiantis Komisijos surinktais duomenimis nustatyta, kad 2026 m. gegužės 20 d. TTK vykusiame posėdyje, be kitų teisės aktų projektų, vyko ir Prokuratūros įstatymo Nr. I-599 10, 26, 27 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto svarstymas. Posėdyje buvo išklausyta teisės aktą pristatančios institucijos (Vidaus reikalų ministerijos) atstovės pozicija, kalbėjo <...> prokuroras <...>. Prokuratūros vadovybės paskirti atstovai šiame TTK posėdyje nedalyvavo. Kalbėdamas apie siūlomus Prokuratūros įstatymo straipsnių pakeitimus prokuroras <...>, be kitų argumentų, nurodė ir

tai, kad prieš dvejus metus <...>, kuris tuo metu ėjo <...> pareigas, grasino pašalinti profesinę sąjungą iš prokuratūroje veikiančių komisijų veiklos ir ją pakeisti Darbo taryba.

Komisija pažymi, kad prokuroro <...> žodžiai, išsakyti TTK posėdyje, visų pirma vertintini kaip Prokurorų profesinės sąjungos pozicija dėl siūlomų Prokuratūros įstatymo straipsnių pakeitimų. Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 straipsnyje nustatytas teisėkūros atvirumo ir skaidrumo principas, įgyvendintinas teisėkūros procese. Jis reiškia, kad teisėkūra turi būti vieša, su bendraisiais interesais susiję teisėkūros sprendimai negali būti priimami visuomenei nežinant ir neturint galimybių dalyvauti, valstybės politikos tikslai, teisinio reguliavimo poreikis ir teisėkūroje dalyvaujantys subjektai turi būti žinomi, visuomenei ir interesų grupėms sudarytos sąlygos teikti pasiūlymus dėl teisinio reguliavimo visose teisėkūros stadijose. Pagal Profesinių sąjungų įstatymo 3 straipsnį, profesinės sąjungos Lietuvos Respublikoje veikia laisvai ir savarankiškai. Pagal šio įstatymo 4 straipsnį, profesinės sąjungos veikia laikydamosi Lietuvos Respublikos Konstitucijos, šio ir kitų įstatymų, savo veiklą grindžia nustatyta tvarka įregistruotais įstatais.

Prokurorų profesinės sąjungos narių visuotiniame susirinkime 2022 m. rugpjūčio 26 d. patvirtintų Prokurorų profesinės sąjungos įstatų <...>. Taigi, 2026 m. gegužės 20 d. dalyvaudamas TTK posėdyje, <...> veikė ne kaip prokuroras, o kaip teisėkūros proceso dalyvis, atstovaudamas profesinės sąjungos interesams. Tai reiškia, kad įgyvendinant minėtą teisėkūros atvirumo ir skaidrumo principą, teisėkūros procesą organizuojantys asmenys į šį procesą turi įtraukti interesų grupes, sudarant joms galimybę pareikšti savo nuomonę ir būti išklausytoms. Nors ši aplinkybė neatleidžia prokuroro nuo pareigos laikytis valstybės pareigūnams keliamų profesinės etikos reikalavimų, ji yra reikšminga vertinant ginčijamo pasisakymo kontekstą, pobūdį ir leistinos kritikos ribas. Komisija sutinka, kad prokuroro <...> pasirinkta leksika, net ir įvertinus jo, kaip Prokurorų profesinės sąjungos atstovo, padėtį, ne visiškai atitinka prokurorų viešiems pasisakymams keliamus reikalavimus, tačiau, vertinant šiuos žodžius vykusios diskusijos kontekste (dėl Prokuratūros įstatymo pakeitimų, susijusių su Prokurorų profesinės sąjungos įgaliojimais), tokia leksika nelaikytina šiurkščia ar keliančia didelę žalą prokuratūros kaip institucijos interesams.

Be to, Komisija, įvertinusi surinktus faktinius duomenis, išanalizavusi gautus dokumentus, neturi objektyvių duomenų patvirtinti ar paneigti prokuroro <...> išsakytų teiginių teisingumo ar klaidingumo, nes jų nepatvirtina ir nepaneigia jokie kiti objektyvūs Komisijos tyrimo metu surinkti duomenys, kurie leistų nustatyti tikrąjį minėto pokalbio turinį ir vieno iš asmenų paaiškinimus pripažinti patikimesniais negu kito. Esant tokiai aplinkybių visumai, vien prieštaringų paaiškinimų nepakanka konstatuoti tam, kad prokuroras <...> paskleidė žinomai neteisingą informaciją. Kartu Komisija pažymi, kad objektyvių duomenų trūkumas savaime nereiškia, jog prokuroro <...> pateikta įvykių versija yra patvirtinta. Tai reiškia, kad tyrimo metu nebuvo nustatytas pakankamas faktinis pagrindas pripažinti jo elgesį pažeidžiančiu Prokurorų etikos kodekso reikalavimus.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad už bendravimo su žiniasklaidos ir Lietuvos Respublikos Seimo atstovais atvejus prokuroras <...> ne sykį buvo svarstytas Komisijos. Įvertinusi ankstesnių svarstymų metu buvusias aplinkybes ir prokuroro <...> charakteristikoje pateiktus jį apibūdinančius duomenis, Komisija atkreipia dėmesį, kad toks <...> komunikacijos stilius pasirenkamas tais atvejais, kai jis bendrauja kaip Prokurorų profesinės sąjungos atstovas. Nors ankstesni prokuroro <...> elgesio svarstymo atvejai gali būti reikšmingi vertinant jo bendravimo ir viešosios komunikacijos ypatumus, tačiau jie savaime nepatvirtina, kad nagrinėjamu atveju buvo padarytas Prokurorų etikos kodekso pažeidimas. Komisija taip pat atsižvelgia į tai, kad ankstesnių svarstymų metu buvo vertintos skirtingos faktinės aplinkybės, o priimti sprendimai ir paskirtos tarnybinės nuobaudos buvo peržiūrėti teismine tvarka.

Prokurorų tarnybinės atsakomybės ypatumus nustato Prokuratūros įstatymo 39^1–42 straipsniai. Prokuratūros įstatymo 41 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad prokurorų galimai padarytus įstatymų pažeidimus, tarnybinius nusižengimus, prokuroro vardą žeminančius poelgius, taip pat kitus Prokurorų etikos kodekso pažeidimus nagrinėja Komisija šio įstatymo ir generalinio prokuroro nustatyta tvarka. Remiantis bendraisiais teisinės atsakomybės už neteisėtus veiksmus

principais, Nuostatų 43.1 papunkčiu ir 52 punktu, tam, kad būtų pagrindas konstatuoti, jog prokuroras padarė tarnybinį pažeidimą, būtina nustatyti visus tarnybinio nusižengimo sudėties elementus: pažeidimo padarymo faktą, jį padariusį asmenį, pasekmes, priežastinį ryšį tarp veikos ir pasekmių, asmens kaltę.

Nagrinėjamu atveju Komisija nenustatė visų tarnybinio teisės pažeidimo sudėties elementų, todėl nėra pagrindo pripažinti, kad prokuroras <...> padarė įstatymo pažeidimą, tarnybinį nusižengimą, prokuroro vardą žeminantį poelgį ar kitą Prokurorų etikos kodekso pažeidimą.

Vis dėlto, siekiant formuoti dalykinio komunikavimo standartus atitinkantį elgesį, Komisija siūlo atkreipti prokurorų, taip pat ir Prokurorų profesinės sąjungos atstovų, dėmesį į tai, kad dalykinė komunikacija turi būti aiški ir konkreti, paremta faktais, atitikti mandagumo reikalavimus ir pagarbą. Tokius įpareigojimus nustato ir Prokurorų etikos kodekso 6 straipsnio 4 punktas, kuriame įtvirtinta, kad prokuroras, laikydamasis teisingumo ir nešališkumo principų, privalo su teisinio proceso dalyviais, žiniasklaidos, visuomenės atstovais, politikais, bendrauti mandagiai, dalykiškai ir santūriai, elgtis pagarbiai.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 41 straipsnio 3 dalimi, Prokurorų etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2012 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. I-16 „Dėl Prokurorų etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“, 5 punktu ir 43.1 papunkčiu,

Komisija k o n s t a t u o ja:

1. <...> prokuratūros <...> skyriaus vyriausiasis prokuroras <...> nepadarė įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio ar Kodekse nustatyto kito pažeidimo.

2. Komisija, siekdama formuoti dalykinio komunikavimo standartus atitinkantį prokurorų elgesį, siūlo atkreipti prokurorų, taip pat ir Prokurorų profesinės sąjungos atstovų, dėmesį į tai, kad dalykinė komunikacija turi būti aiški ir konkreti, paremta faktais, atitikti mandagumo reikalavimus ir pagarbą. Komisija pažymi, kad tokius reikalavimus nustato ir Prokurorų etikos kodekso 6 straipsnio 4 punktas, kuriame nurodyta, kad prokuroras, laikydamasis teisingumo ir nešališkumo principų, privalo su teisinio proceso dalyviais, žiniasklaidos, visuomenės atstovais, politikais, bendrauti mandagiai, dalykiškai ir santūriai, elgtis pagarbiai.

Komisijos pirmininkė Ugnė Rinkevičienė